

האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת
The Israeli Speech Hearing and Language Association
ishla@netvision.net.il www.ishla.org.il

מבלי לפגוע בזכויות

17/05/2016

לכבוד

ד"ר אורלי הרצברג

קלינאית תקשורת ארצית

משרד הבריאות

שלום רב,

הנדון: עמדת האגודה – מענה לחוזר מינהל הרפואה 5/2016 בנושא: "התאמה, המלצה ואספקה של מכשירי שמיעה ועזרי שמיעה לתינוקות, לילדים ולנוער"

אגודת קלינאי התקשורת הישראלית מייחסת חשיבות רבה להסדרת תחומי הפעילות השונים של קלינאי התקשורת ולקביעת נהלים שיסיעו בשמירה על רמה מקצועית גבוהה ועל התנהלות מקצועית בהתאם לקוד האתי. עם זאת אין האגודה, כגוף המקצועי המייצג את קלינאי התקשורת, יכולה להסכים לפגיעה בחופש העיסוק של קלינאי התקשורת או ביכולתם של מטופלינו לקבל, בהתאם לצורכיהם, שרות מקצועי, נגיש ואיכותי. בהמשך להערוטינו על טיוטת החוזר שהועברו אליך ב-23/06/2015 ואשר ברובן לא קיבלו מענה בחוזר עצמו, ובהמשך לשיחתנו, אנו מעבירים אליך את התייחסויותינו לחוזר. יש לציין כי החוזר המדובר עורר הדים רבים בקהיליית קלינאי התקשורת העוסקים בהתאמות מכשירי שמיעה אשר רואים בו המשך ישיר לפגיעה המתמשכת בחופש העיסוק שהחלה עוד בשנת 2011, בחוזר 34/2011 בנושא הרחבת סל הבריאות למכשירי שמיעה לבני 65 ומעלה.

יובהר ויודגש כי פניה זו נעשית כאמצעי אחרון טרם פניה למישורים משפטיים וזאת מתוך רצון להידבר עם משרד הבריאות ומתוך דאגה לציבור המטופלים בכללותו, ולמטופלים הצעירים בפרט.

סעיף 3.4.1 – פגיעה בחופש העיסוק

יש להתייחס לעובדה שכיום ישנם קלינאי תקשורת במכוני שמיעה בקהילה המתאימים מכשירי שמיעה לילדים מגיל לידה ומעלה. אנו רואים בסעיף זה המאפשר התאמת מכשירי שמיעה לילדים עד גיל 6 רק במכון שמיעה הנמצא במרכז שיקום או במרכז רפואי, פגיעה מתמשכת בחופש העיסוק והגבלה חמורה של פעילותו של כל מי שעסק עד היום, במשך שנים ארוכות, בהתאמות מכשירי שמיעה לילדים.

סעיפים 3.2, 3.4.1 – קביעת קריטריונים להגדרת "מרכז שיקום"

אין בחוזר מתווה המגדיר מהו מרכז שיקום, חסרים הקריטריונים לפיהם נקבעה הגדרתו של "מרכז שיקום" הבהרה מי קובע את עמידתו של מרכז זה או אחר בתנאי ההגדרה. בנוסף ראוי לציין כי הגדרתו של מרכז כ"מרכז שיקומי" אינה מבטיחה כי אנשי המקצוע העובדים בו אכן יהיו בעלי הכשרה וניסיון מתאים לטפל בכל סוגי הליקויים והמומים מהם סובלים ילדים בגילאים אלה. כיום, לעיתים קרובות צוות "המרכז השיקומי" מתייעץ ומפנה מטופלים (תינוקות וילדים) לקלינאי תקשורת בעלי ניסיון רב בטיפול באוכלוסייה זו, אשר עובדים במכוני שמיעה בקהילה. ע"פ ההגדרות של משרד הבריאות, קלינאים אלה לא יוכלו להמשיך לעסוק בתחום התמחותם זה בעתיד.

עמדת האגודה היא שיש להקים ועדה משותפת של משרד הבריאות ואגודת קלינאי התקשורת אשר תקבע את הקריטריונים להגדרת "מרכז שיקום".

סעיף 4.4 רשימת מכוני שמיעה ייעודיים ושמירה על נגישות המכונים לכל התינוקות והילדים הזקוקים לטיפול

הסעיף קובע שמות של מכוני שמיעה ספציפיים כיעודיים לנושא של התאמה והמלצה על מכשירי שמיעה. לא ברור על פי אילו קריטריונים נוצרה רשימה זו וכיצד יכול מכון שמיעה/מרכז שיקום לקבל הכרה ולהיכנס לרשימה זו. לא יעלה על הדעת להגביל מכח חוזר באופן קטגורי את עבודתם ועיסוקם של מכוני שמיעה וקלינאי תקשורת העוסקים בתחום האמור.

יתר על כן, הרשימה הנוקבת בשמות ספציפיים של ארגונים, מפלה תינוקות וילדים שאינם יכולים להגיע לאחד מהמרכזים הללו עקב ריחוק ממקום מגוריהם או השתייכותם לאוכלוסייה שאינה מטופלת על ידי חמשת הארגונים שצוינו. בתקופה בו מדינת ישראל פועלת להנגשת כל השירותים לכלל האוכלוסייה חשוב למצוא פתרונות שיקומיים בסביבתם הטבעית והקרובה של ילדים עם לקות בשמיעה

עמדת האגודה הינה שיש לאפשר לכל מכון שמיעה שבו מועסקים קלינאי תקשורת בעלי ותק וניסיון בהתאמת מכשירי שמיעה ואביזרי שיקום לילדים להתאים ולהמליץ על מכשירי שמיעה, ובלבד שהדבר יעשה בתיאום עם המוסד החינוכי בו לומד הילד. אם הילד אינו נמצא במערכת חינוכית רשמית, המעקב אחר הילד יהיה באחריות קלינאי התקשורת המטפל.

סעיף 7.2.1 התאמה על פי שיקול דעתו של קלינאי התקשורת

בחוזר ישנה הגבלה האומרת שמכשירי השמיעה המותאמים לילד יהיו מכשירים דיגיטליים. כידוע ההתקדמות הטכנולוגית של מכשירי שמיעה נמצאת בשיאה ואין לדעת אילו טכנולוגיות חדשניות עתידיות יביא המחר שההגדרה "טכנולוגיה דיגיטלית" לא תתאים להן יותר. קביעה זו יכולה לסגור אפשרות של התאמת סוגים שונים של מכשירי שמיעה בעתיד.

עמדת האגודה הינה כי המכשירים יותאמו על פי שיקול דעתו של קלינאי התקשורת ובהתאם לצרכיו התקשורתיים של המטופל ונכון למועד יציאת חוזר זה לא יהיו מכשירים אנלוגיים.

האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת
The Israeli Speech Hearing and Language Association

נספח ב' סעיף 1 – בדיקת REM

בדיקת REM היא אומנם בדיקה מקובלת וחיונית בבטריית המבחנים בהתאמת מכשירי שמיעה לתינוקות ולילדים קטנים אך ישנו דיון מקצועי ער בנוגע ליתרונותיה וחסרונותיה ולהגדרתה כבדיקה מנדטורית אצל תינוקות וילדים קטנים. מאחר ואיננו רוצים להשהות את תגובתנו לחוזר וחשוב לנו כי יתר הנושאים החשובים שהעלנו במכתבנו זה יקבלו התייחסות ויטופלו אנו נעביר אליך את עמדתנו לסעיף זה בהמשך.

אנו מבקשים את התייחסותך המהירה להערותינו ומבקשים כי תפעלי בדחיפות לתיקון העיוותים אשר פוגעים בקהל קלינאי התקשורת ובמטופלינו הקטנטנים.

התבקשנו לציין כי אין במכתב זה כדי לגרוע מזכותנו להעלות הערות ו/או טענות ו/או דרישות נוספות ו/או אחרות.

בברכה,

ד"ר נעמה שחר, יו"רית האגודה הישראלית של קלינאי התקשורת
חברי וועדת השמיעה: טלי בר-משה – יו"רית, ד"ר לימור לביא, חגית מידן
יהודית גולדברג, בהאא אלדין אגבריה, רותי לוינסון.